

Jan Willem Roosenbrand - Jesaja 25:7-8 - God wist de tranen uit de ogen van de volken

Preek over Jesaja 25:7-8

Dia 1

Het was even zoeken naar een geschikt gedicht over de overwinning op de dood in de volkerenwereld. Gedichten genoeg over de overwinning op de dood van tante Truus en opa, maar weinig over de wereld, over de volken. We zijn in onze toekomstverwachting vaak veel individualistischer dan de bijbel. De bijbel nodigt ons uit, om te dromen over het Koninkrijk van God. Over een nieuwe wereld en samenleving.

De volken zijn welkom bij God.

Eeuwen werkte God bij wijze van proefmodel aan zijn eigen lievelingsvolk Israël.

Met vallen en opstaan.

Maar in deze apocalyptische passages van Jesaja neemt de verwachting van de grote toekomst brede trekken aan: de volken worden gezegend.

Alle volken? Ook de vijanden? Ook Babel? Ook Irak? Ook de moslimvolken en de heidenen? Ook Nederland?

Alle volken. In vers 6-8 lees ik 1x zijn volk, Israël blijft een speciale plek houden, maar 3x alle volken, want de volken worden eindelijk Gods verenigde naties.

Dia 2

Alle volken, elk gezicht.

En als dogmatisch onderlegd bijbellezer frons je je wenkbrauwen, want hoe zit da dan?

Wordt iedereen dan gered?

Is er dan geen oordeel? Is geloof dan niet noodzakelijk om er deel aan te krijgen?

Ja, allemaal waar, er is oordeel, meteen hierna blijkt dat Moab er bv geen deel aan krijgt, maar t blijft staan: alle volken zullen worden gered van de dood.

Ik wil me erin verheugen. Ik wil eraan denken als ik het verdriet zie van volken op het
journaal, van miljoenen vluchtelingen uit Syrië, als ik lees over Russische moeders die
aan Putin smeken: waar zijn onze zonen, stuur onze zonen weer terug naar huis.

Mensen in paniek over de onvoorspelbaarheid van het Ebola virus.

Alle tranen worden afgewist.

Van elk gezicht.

Van moeders in de Gazastrook die hun kinderen moeten begraven en zich kapot huilen.

En ik haast me om politiek correct te zijn door eraan toe te voegen: van kinderen in
Israël die niet kunnen slapen omdat ze bang zijn voor nieuwe aanvallen.

Ja de tegenstellingen zijn onoverbrugbaar. Angst regeert in conflict gebieden, haat wordt
gezaaid en terreur geoogst.

Maar de profeet ziet t gebeuren: verenigde naties, getrooste volken.

Het lijden van de volken door de eeuwen heen, uitgemoorde volken, slachtoffer van
genocide. Maar er komt een dag, op die berg, de berg waar God regeert, de berg waar
verzoening wordt gedaan in de tempel voor onze zonden: de tafels staan er gedekt,
uitgelezen spijzen, dure wijnen, vijanden sluiten vijanden in de armen en het glas wordt
geheven.

Vandaag vieren we de maaltijd van de Heer, we doen dat als Nederlanders en mensen
van andere nationaliteiten, we doen het als volgelingen van Christus, die de muur heeft
afgebroken die wij maar steeds weer opbouwen.

Avondmaal vier je samen. Hier met deze gemeente, en wat gasten uit andere kerken.
We vieren het samen met de kerk in het Midden Oosten en China en Duitsland en in
Rusland.

We vieren de overwinning op de dood.

Dia 3

De dood als sluier, als waas over het gezicht van de volken.

Dat beeld zal misschien terug gaan op een oud oosters rouwgebruik, om bij rouw het hoofd te omwikkelen. Je leest t af en toe in de bijbel, naast gebruiken als je kleren scheuren, as en stof op je hoofd strooien, of (wat door Mozes is verboden) je hoofd kaalscheren en inkepingen maken.

Dia 4

Het is wel een treffende symboliek om ten tijde van rouw een sluier voor je ogen te slaan.

Je sluit je af.

Je hebt even genoeg aan jezelf.

Je hebt geen zin in oogcontact. Je wereld is ingestort en o zo klein geworden.

Je hebt tijd nodig om je weer op het gewone leven in te stellen, het leven dat nooit meer gewoon zal worden omdat er een lege plek in je leven is geslagen, een krater.

Je hebt niet eens een sluier nodig: de tranen in je ogen zijn een sluier, waardoor je alles in een waas ziet.

Je bent helemaal van de wereld, het gewone leven gaat door maar zonder jou, het voltrekt zich helemaal buiten jou, het gaat aan jou voorbij.

In je rouw en verslagenheid zie je de dingen ook niet meer scherp, je snapt er niks meer van.

En dat is jouw persoonlijke, hoogstpersoonlijke ervaring, maar die ervaring is universeel. Dat deel je met een moeder in Ferguson die haar zoon Michael begraaft, je staat naast de overlevenden van de vliegcrash die afscheid nemen van hun vriend zonder een lichaam te kunnen begraven, die ervaring van 'laat mij maar,' die sluier van je tranen, die deel je met de mensen in Liberia die hun Ebola doden begraven.

Het waas dat alle volken het zicht beneemt, de sluier waarmee alle volken omhuld zijn. Niet alleen al die mensen stuk voor stuk uit alle volken, maar ook de volken in hun onderlinge omgang, hun minderwaardigheidsgevoel, hun conflicten.

We lezen dit in een document uit zeg 700 jaar voor Christus, uit de mond van een profeet die nationalistisch op gevoed, eigen volk eerst, want eigen volk is Gods volk En de anderen zijn vijanden.

Maar hier wordt de Geest van Christus vaardig over hem en hier stijgt hij tot grote hoogte als profeet en zegsman van God, de God van de volkeren. Alle volken. Dit is 700 jaar voor Christus een Nieuw Testamentische hoogte, dit is Openbaring 21:

Ik hoorde een luide stem vanaf de troon, die uitriep: 'Gods woonplaats is onder de mensen, hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn. 4 Hij zal alle tranen uit hun ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij.'

5 Hij die op de troon zat zei: 'Alles maak ik nieuw!' – Ik hoorde zeggen: 'Schrijf het op, want wat hier wordt gezegd is betrouwbaar en waar.' – 6 Toen zei hij tegen mij: 'Het is voltrokken! Ik ben de alfa en de omega, het begin en het einde.

Dit is ongelooflijk, dit is wat je niet zou kunnen bedenken. De dood wordt verslonden, de dood gaat eraan.

Wij kunnen ziektes de baas worden, wij kunnen risico's beheersen, tenminste we geven er kapitalen aan uit en doen ons best, maar het is nooit meer dan uitstel van executie. Vroeg of laat wacht de dood.

De dood, niet alleen fysiek maar ook relationeel, de dood als afstand tussen mensen, de dood als afstand tussen mensen en God, de dood als waas over het leven.

Maar hier is iemand die op de troon zit, Christus, die dood geweest is en hij leeft.

Ja, en nog steeds zijn er tranen. Nog steeds is er alleen maar een begin, de opstanding en het lege graf van Christus. Maar het begin is er en het geeft hoop aan jou en aan Nederland en aan de Europese Unie en aan Rusland en aan de hele wereld.

Dia 5

Stel je voor, ja stel je voor, doe je best om je er een voorstelling van te maken, want anders raakt t je eigen leven niet en blijf je hangen in de werkelijkheid van alleen maar het journaal en alleen maar dat je er het beste van moet maken, stel het je voor: Je tranen, al de tranen in je leven en de zachte hand van Jezus die jou aanraakt, huidcontact maakt, en die tranen wegveegt en zijn arm om je heen slaat, en troostende woorden fluistert.

Kijk me aan meisje, hier ben ik. Ik maak alles nieuw.

Sluit je niet langer op in jezelf, lieve jongen, hier ben ik, naast je, om je heen.

Zie je God oogcontact maken met jou?

Voel je de omhelzing?

Voel je de warme huid van Christus tegen je eigen wangen?

Misschien brengt juist deze voorstelling de tranen weer tevoorschijn, de tranen die je weggestopt hebt, de tranen die je dacht verwerkt te hebben. Maar het zit er nog.

Ja, diep weg zit zoveel verdriet.

Laat ze maar stromen, hij droogt ze.

Hij zegt: ik ken dat, ik heb die dood meegemaakt en doorgemaakt en overwonnen.

En hij zegt, kom, we gaan eten. We heffen het glas.

Hier, neem, eet en drink.

En ik zeg: amen.